

Uzasadnienie do uchwały w sprawie metod ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i stawek tej opłaty

1. Wyjaśnienie celu podjęcia uchwały.

Celem przedmiotowej uchwały jest zmiana wysokości kwoty zwolnienia dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi, którzy kompostują bioodpady stanowiące odpady komunalne.

Biorąc pod uwagę art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (dalej UCPG), proponuje się pomniejszenie miesięcznej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady, stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym o kwotę 10,00 zł.

Świadomość ekologiczna mieszkańców Gminy Wrocław jest coraz większa, właściele nieruchomości dostrzegają korzyści jakie daje możliwość samodzielnego zagospodarowania części wygenerowanych bioodpadów w gospodarstwie domowym, a później ponownego ich wykorzystania. Statystycznie w Polsce, we wszystkich gospodarstwach domowych wyrzuca się rocznie ok 5 mln ton odpadów organicznych, część z nich mogłaby zostać wykorzystana w procesie kompostowania w przydomowych kompostownikach. W odpadach wytwarzanych w gospodarstwach domowych, nawet do 50% stanowią odpady organiczne, które niejednokrotnie trafiają do pojemników na odpady zmieszane. Kompostowanie jest zatem jednym z najbardziej racjonalnych sposobów zagospodarowania odpadów organicznych w gospodarstwach domowych.

Przychylenie się do postulatów mieszkańców i zastosowanie proponowanej zmiany wysokości zwolnienia, będzie potwierdzeniem, iż niebagatelne znaczenie ma jednostkowe działanie każdego mieszkańca mające na celu ograniczenie powstawania odpadów.

Kompostowanie bioodpadów jest istotnym elementem proekologicznym, promującym ideę selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Podwyższenie kwoty zwolnienia, za użytkowanie kompostowników, stanowić będzie swoistą ekonomiczną zachętę do ich stosowania i do zagospodarowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w ten sposób. Spowoduje to niewątpliwie wzrost liczby właścicieli nieruchomości, którzy z takiego rozwiązania skorzystają. Zwiększenie kwoty zwolnienia ma na celu zachęcenie do użytkowania kompostowników przydomowych, co w konsekwencji może przyczynić się również do zmniejszenia strumienia tej frakcji, przeznaczonego do odbioru z nieruchomości, a co za tym idzie do zmniejszenia kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych pochodzących z gospodarstw domowych. A zatem zmniejszenie ilości produkowanych przez mieszkańców odpadów i zagospodarowanie ich poprzez kompostowanie oznaczać może mniejszy koszt ich odbioru i zagospodarowania.

Biorąc pod uwagę powyższe proponowana zmiana jest jak najbardziej uzasadniona.

2. Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W związku z dokonaną analizą kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi i brakiem rozstrzygniętych postępowań przetargowych na odbiór zbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie ulegają zmianie i **pozostają na tym samym poziomie**. W przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy stawka wynosi miesięcznie 41,24 zł, a w przypadku gdy odpady nie są zbierane w sposób selektywny **82,48 zł** za każdą osobę zamieszkującą daną nieruchomość.

Dla nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, w przypadku gdy odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny stawki wyniosą za:

worek o pojemności 80 litrów – 13,33 zł;
worek o pojemności 120 litrów – 20,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,06 m³ – 10,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,08 m³ – 13,33 zł;
pojemnik o pojemności 0,12 m³ – 20,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,24 m³ – 40,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,36 m³ – 60,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,66 m³ – 109,99 zł;
pojemnik o pojemności 1,10 m³ – 183,32 zł;
pojemnik o pojemności 7,00 m³ – 1166,59 zł;
pojemnik o pojemności 10,00 m³ – 1666,56 zł;
pojemnik o pojemności 16,00 m³ – 2666,50 zł.

Z kolei, gdy odpady nie są zbierane w sposób selektywny stawki opłaty wyniosą za:

worek o pojemności 80 litrów – 26,66 zł;
worek o pojemności 120 litrów – 40,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,06 m³ – 20,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,08 m³ – 26,66 zł;
pojemnik o pojemności 0,12 m³ – 40,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,24 m³ – 80,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,36 m³ – 120,00 zł;
pojemnik o pojemności 0,66 m³ – 219,98 zł;
pojemnik o pojemności 1,10 m³ – 366,64 zł;
pojemnik o pojemności 7,00 m³ – 2333,18 zł;
pojemnik o pojemności 10,00 m³ – 3333,12 zł;
pojemnik o pojemności 16,00 m³ – 5333,00 zł.

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 28 marca 2023 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na jedną osobę ogółem w 2022 r., przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na jedną osobę ogółem w 2022 r. wyniósł **2249,79 zł**.

Stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi są zgodne z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (art. 6k ust. 2a pkt. 1 i 5) i nie przekraczają wysokości maksymalnych stawek opłaty, ustalanych w oparciu o ww. przepisy.

3. Kalkulacja utrzymania stawek na obecnym poziomie:

Przewidywana wysokość kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi, spowodowana jest wysokimi cenami energii elektrycznej, paliw, znaczącym wzrostem wynagrodzeń, cen usług jak również niezwykle wysoką inflacją. Wpływ na wysokość kosztów ma również podwyższona stawka opłaty za korzystanie ze środowiska – za umieszczenie odpadów na składowisku (tzw. opłata marszałkowska), której wysokość w 2023 wynosi 328,02zł/Mg. Istotne znaczenie ma także koszt zagospodarowania zmieszanych odpadów komunalnych w regionalnych instalacjach przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), do których instalacji wykonawcy odbierający odpady z terenu gminy Wrocław przekazują odebrane u źródła odpady.

Zgodnie z art. 6k ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada gminy określając stawki opłaty zagospodarowanie odpadami komunalnymi bierze pod uwagę liczbę mieszkańców zamieszkujących daną gminę, ilości wytwarzanych na terenie gminy odpadów komunalnych, koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie, w szczególności to, że na niektórych nieruchomościach odpady komunalne powstają sezonowo.

Na terenie Gminy Wrocław odnotowuje się stałe zwiększanie ilości wytwarzanych odpadów komunalnych. Poniżej przedstawione tabele (2 i 3) obrazują rosnącą tendencję w sferze wytwarzania odpadów we Wrocławiu oraz rosnących cen za ich odbiór, transport i zagospodarowanie.

Tabela 2 przedstawia ilość odbiorów w poszczególnych okresach z podziałem na frakcje, wartości wyrażone są w Mg (Mg- megagram; 1MG=1 tona)

ilości odpadów		odebrane zgodnie z fakturami				przewidywana ilość odpadów		
lp.	frakcja	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025
1	zmieszane	204 148	193 165	196 963	206 567	204 265	207 563	210 153
2	tworzywa	25 696	24 127	24 618	25 724	25 648	25 993	26 384
3	papier	23 649	24 691	26 065	28 332	27 630	27 858	28 029
4	szkło	15 513	17 182	19 730	21 425	21 210	21 741	22 287
5	biodpady	23 208	26 719	37 814	38 034	39 572	40 865	42 204
6	wielkogabaryty	14 448	16 369	16 007	13 973	6 145	5 258	5 258
	Suma	306 663	302 253	321 195	334 055	324 469	329 278	334 315

Wskazuje się że w latach 2021 – 2022 nastąpił jednorazowy, duży wzrost w sferze wytwarzania odpadów na terenie Wrocławia spowodowany zwiększoną liczbą osób przebywających we Wrocławiu, w tym także konfliktem zbrojnym w Ukrainie i napływem uchodźców z tamtejszych terenów.

Zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi winny pokrywać koszty funkcjonowania systemu, na które składają się koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;

4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Ustawodawca dopuszcza także w art. 6r ust. 2a-2c ustawy możliwość wliczenia w koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi kosztów: wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych, utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami, usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywania tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym a także organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Aktualnie nie jest możliwe precyzyjne określenie kosztów gminnego systemu gospodarowania odpadami. Na ostateczną ich wysokość będzie miał wpływ wynik przetargów na odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych, pochodzących z Gminy Wrocław, prowadzonych przez Ekosystem Sp. z o.o.

Z danych dotyczących unieważnionych w lipcu 2022 r. i lutym 2023 r. postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, wynika, że oferenci zaproponowali o ponad 100% wyższe ceny w stosunku do tych obowiązujących w latach 2020–2022. Biorąc pod uwagę najtańsze złożone oferty, roczny koszt odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych wyniósłby odpowiednio wg ofert złożonych w postępowaniu unieważnionym w lipcu 2022 r. 431 375 715,43 zł i 533.948.176,42 wg ofert złożonych w przetargu unieważnionym w lutym 2023 r., nie licząc pozostałych kosztów gminnego systemu. Oba postępowania zostały unieważnione, w chwili obecnej realizowane są umowy zawarte w trybie z wolnej ręki i przygotowuje się kolejne postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego.

Brak rozstrzygnięcia przetargów skutkuje także tym, że odbiór, zbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych w pierwszym półroczu 2023 r. będzie realizowany w trybie umów z wolnej ręki. Koszt realizacji odbioru odpadów w pierwszym kwartale 2023 r. będzie wyższy o ponad 100% od kosztów dotychczasowych.

Tabela 3. Zestawienie cen (sektor 3) obowiązujących w latach 2020-2022 z danymi dotyczącymi umów z wolnej ręki, zestawienie cen odnosi się do ceny za 1Mg (1 tonę)

frakcja	2020-2022	Wolna ręka 2023 r.
zmieszane	615 zł	1 360 zł
tworzywa	539 zł	1 600 zł
papier	376 zł	1 300 zł
szkło	378 zł	1 250 zł
biodpady	578 zł	1 350 zł
wielkogabaryty	578 zł	1 540 zł

Powyższe dane wskazują na niebagatelny wzrost kosztów odbioru, transportu i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Dotychczasowe koszty gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2020-2022 kształtowały się następująco:

2020	204 327 127,00 zł
2021	217 905 841,00 zł
2022	215.751.112,20 zł

Przewidywane przez Ekosystem Sp. z o.o. roczne koszty gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2023-2025, biorąc pod uwagę presję cenową wykonawców, kształtować się będą na poziomie wyższym niż w latach ubiegłych.

Najistotniejszą pozycją kosztową jest koszt umów na odbiór, zbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych (przetargowych i z wolnej ręki) i te w roku 2023 zostały oszacowane przez Spółkę Ekosystem na kwotę 420.000.000,00 zł, a w latach następnych uwzględniona zostanie waloryzacja.

Wskazana prognoza opiera się na danych w zakresie kosztów, wynikających z unieważnionych przetargów na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych, umów z wolnej ręki, jak również zmienionych warunków postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w stosunku do postępowań z lipca 2022 r.

Odnosząc się do struktury ludnościowej Wrocławia, zauważyć można tendencję wzrostową zaludnienia. Opierając się na informacji ogłoszonej przez Główny Urząd Statystyczny „Informacja o wynikach Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021 na poziomie województw, powiatów i gmin” liczba mieszkańców Wrocławia wynosi 672 929 osób. Z przedstawionych danych wynika, że Wrocław w ubiegłym roku stał się trzecim największym miastem w Polsce. Liczba mieszkańców również w 2022 r. wykazuje tendencję wzrostową i wyniosła wg GUS 673 900 osób (stan na 30.06.2022 r.). Biorąc pod uwagę charakter nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Wrocław, przypadki, w których właściciele nieruchomości wytwarzają odpady nieregularnie lub odpady powstają sezonowo, mają charakter incydentalny i nie mają wpływu na wysokość stawki opłaty.

Prognozuje się, iż oszacowany na lata 2023-2025 dochód, pokryje przewidywane w tym okresie koszty systemu gospodarowania odpadami, w tym także **koszty umów na odbiór, zbieranie, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych (przetargowych i z wolnej ręki) w roku 2023, które zostały oszacowane przez Spółkę Ekosystem na kwotę 420.000.000,00 zł**, pozostałe koszty (administrowania systemem, PSZOKów, edukacji ekologicznej) szacowane są na kwotę 16.102.695,00 zł. (łącznie koszty systemu w 2023 r. prognozowane są na kwotę 436.102.695,00 zł).

Szacowany dochód w 2023 r. będzie się kształtował na następującym poziomie: 436.102.695,00 zł

Dochód pochodzący z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi w całości przeznaczony będzie na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi zgodnie z treścią art. 6r ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Projekt uchwały nie zawiera danych prawnie chronionych.

Projekt uchwały nie wymaga konsultowania, zawiadamiania, zatwierdzania, opiniowania ani uzgadniania z innymi organami lub podmiotami.